

TELEGRAFUL ROMÂN

Apare Marți, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 90 fl.
Pentru monarchie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 34
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Cu 1 Iulie st. v. s'a deschis nou abonament la ziarul nostru, pe jumătatea a doua de an, cu prețurile indicate în fruntea foii, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fôiei nôstre. Rugăm totodată pe vechii noștri abonați să recomande spre abonare ziarul nostru în cercurile cunoștințelor lor. Abonații în întârziere cu abonamentul pentru trecut sunt rugați a-l achita cu grabire

Administrațiunea.

Nr. 7031 Școl.

Concurs.

Devenind vacante două stipendii din „fundațiunea Cologea”, unul de 200 corône și unul de 120 corône, pentru ocuparea acelor se publică concurs cu *termin de 30 zile* de la prima publicare.

La stipendiile acestea pot concura tineri români greco-orientali din arhidieceșă, cari studiază și sunt lipsiți de mijloce.

Cererile au să fie trimise la consistoriul arhidieceșan, provădute cu documentele următoare:

1. carte de botez;
2. testimoniu școlar din anul școlar 1902—1903;
3. testimoniu de paupertate, vidimat și de oficiul parochial;
4. alte eventuale documente.

Cererile intrate după terminul indicat nu vor fi luate în considerare.

Sibiu, din ședința senatului școlar ținută la 3 Iulie, 1903.

Consistoriul arhidieceșan.

Nr. 6701 B's.

Concurs.

Devenind vacante 2 stipendii de stat à una miă (1000) corône, pentru cualificarea superiôră a absolvenților de cursul teologic din arhidieceșă ortodoxă română a Transilvaniei, în scopul conferirii acelor se publică concurs cu *termin de 30 zile* de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Concursele să se trimită la adresa consistoriului arhidieceșan în terminul indicat, provădute cu următoarele documente:

1. carte de botez;
2. testimoniu de maturitate;
3. absolutoriu teologic;
4. adeverință de la medic despre starea sanitară;
5. declarațiune, că va urma toate cursurile universitare, cari i-se vor indica de aici, și va face examenele normale în regulamentele universitare, și că la cas de întrerupe studiile universitare va restituți suma stipendiului folosită;
6. declarațiune, că după terminarea cursului universitar se va aplica în serviciul bisericeii;
7. eventuale alte documente recomandătoare.

Sibiu, din ședința senatului bisericeș, ținută la 25 Iunie 1903.

Consistoriul arhidieceșan.

Situația.

Sibiu, 20 Iulie n.

Nu sunt semne, că lucrurile se vor îndrepta spre bine. Din contră, merg tot spre mai rău, și Dumnezeu știe care va fi sfârșitul confusiei și încurcării în care a ajuns țera, din vina unor ômeni cari nu sunt în stare nici măcar să-și deie sémă despre răul ce-l pôte aduce patriei încăpăținarea lor.

Kossuth Ferencz n'a isbutit adecă să-și capaciteze conșoții de principii din partidul care-i pörtă numele, și să-i facă a înțelege, că după-ce au legat odată pace cu guvernul, înainte de a-și începe acesta activitatea, — ba noul prim-ministru numai după-ce a avut cuvântul kossuthistilor că vor sista obstrucțiunea s'a angajat să se pună în fruntea guvernului, — nu e corect și onest lucru să se pună partidul de nou pe obstrucție, cum de fapt s'a pus și față de noul guvern. Și fiind-că nu i-a putut capacita, pentru a rămâne cel puțin el corect și onest, și-a dat de nou demisia din presidenția partidului, și e vorbă să plece în curând la Italia, pe vreme mai lungă.

Galăgioșii sei partizani n'au ajuns însă în perplesitate prin acest fapt. S'au grupat în jurul vice-presidentului Tóth, și duc obstrucțiunea înainte, urmeze ce va urma.

Nu sunt mulți, o minoritate din partid, pentru-că cei mai cuminți sunt de părerea lui Kossuth, și s'au retras din luptă, dar' sunt fanatisați de închipuirea, că corôna trebuie să cedeze și să le facă favorurile cerute.

Mai sunt conduși apoi și de convingerea, că concesiuni și drepturi naționale numai de la actualul domnitor mai pot căpăta, căci urmașul seu, care are alte păreri despre Magiari de cât Regele încoronat de acum, nu le va face absolut nici o concesiune.

Înzadar li-a spus ministrul-president, contele Héderváry, într'o ședință din urmă a dietei, că nu e bine să se jöce cu drepturile ce le au în mână, pentru-că lui, ministrului-president, îi înghiață inima și sângele în vine, când se gândeste la urmările ce le pot avea aceste hasardări politice, — căci răsboinicii kossuthisti n'au urechi să audă și n'au ochi să vadă.

Jöcă mare lor în lupta acésta a kossuthistilor, și presa magiară, care apröpe întregă e pe partea lor, precum și atitudinea presidentului *Apponyi*, din care numai încurajare pot să prindă. Acesta a declarat în una din zilele trecute, că el, ca president, nici nu va permite să fie cetit în dietă rescriptul de disolvare a parlamentului, în cas că disolvarea ar urma în acésta stare de *ex-lex* a țerii, și că dacă guvernul ar face alegeri noue acuma, în starea țerii de *ex-lex*, el nu și-ar părăsi scaunul presidial, de cât numai cedând forței.

Ideia disolvării parlamentului pare a fi deci abandonată deocamdată; și după știrile mai noue ce le avem, se va face încercare nouă de împăciuire, pe baza unor promisiuni făcute kossuthistilor. E vorba apoi și despre o formare nouă de cabinet, în care să fie reprezentate toate fracțiunile partidului guvernamental. Intru cât sunt

basate combinațiunile acestea, se va pute și nu ăreste mult, pentru-că părerea generală e, că într'o parte ori într'alta trebuie să se decidă cât mai curând.

Și bine ar fi să se restabilească odată pacea și ordinea în țera, pentru-că nesiguranța de astăzi, care apasă cu sentimente de grijă și de durere inimile tuturor bunilor patrioți, nu e de nici un bine.

Fundațiunea Șaguna.

Comisiunea administrativă a fundațiunii Șaguna și-a ținut Joi, în 3/16 Iulie 1903, ședința sa anuală sub presiul Inaltpreasânției Sale Dlui arhidieceșan *Ioan*, fiind referent asesorul *Dr. Miron E. Cristea*. Prezenți erau 10 membri, afară de cei numiți.

Comisiunea a dat deja la început espresiune condolenței sale pentru pierderea vrednicului membru *Maniu Lungu*, plugariu și rotariu în Rășinari, și pentru mörtea fostului fiscal al comisiunii, *Dr. Ștefan Păcurariu*.

Postul de fiscal a rămas deocamdată neîntregit; ear' în locul repausatului Lungu s'a ales economul *Ieremie Dancôș* de la Rășinari.

Cereri pentru ajötore au intrat cu totul 42 (18 pentru biserici și 24 pentru școle). Dintré aceste s'au considerat biserici 12, școle 14—26, ear' 16 au fost respinse, cele mai multe din lipsa de budget, altele nefiind instruite conform dispozițiunilor testamentare; ear' altele din cauza, că au mai primit ajötore în alte rënduri și deci comisiunea nu le mai pôte considera, fiind datöre a da și altor comune sărace din arhidieceșă.

Preste tot trebuie să observăm, că unele comune, cari au fost ajötorate odată, s'au dedat a-și face rugări în tot anul, fără a lua în considerare, că în arhidieceșă sunt preste 1000 parochii, și tôte cele sărace au îndreptățire la fundațiunea acésta. Ajötorate au fost din budgetul anului 1903 următoarele comune.

a) în scopuri bisericești: la colecta pentru zidirea catedralei 1500 corône, comunele: Bistrița 2000, Mihălț 600, Murăș-Cristur 600, Părâu (Făgăraș) 500, Săcel (Maramureș) 400, Sécătura (Dej) 400, Jimbor (filie la Merchiaș) 400, Păclișă 400, Cărceada 300, Șona 300, Gurasada 200, Almaș-mic (Deva) 80 corône; de tot 7680 corône;

b) în scopuri școlare: comunele: Bedeleu 400 cor., Feneșel 400, Bonțida 400, Bobo-halma 400, Orăști 300, Ighjel 300, Finteușul-mare 300, Telnă 300, Arini (Trei-scaune) 200, Unguraș 200, Soporul-de-Câmpie 200, Archita (Cohalm) 200, Cichindeal 100; de tot 3700 corône.

Cu totul sau votat deci suma de 11380 corône. Comunelor, cari au înc-put deja lucrările se estradau banii imediat, ear' ajötoriul celorlalte comune rămâne la Consistoriu până se va dovedi începerea zidirii și se vor îndeplinii condițiunile puse din partea comisiunii. Așa d. e. *Gurasada* (Ilia) va ave să ceră în privința reparării bisericeii sale și sfatul reuniunii pentru antichități de la Budapesta, fiind-că biserica de acolo este una din cele mai vechi și astfel trebuie să se pronunțe și un specialist asupra eventualelor momente archeologice încă înainte de reparare.

Sumele votate sunt a se folosi exclusiv numai pentru scopul de edificare și reparare a edificiilor bisericești și școlare, ceea-ce este a se documenta prin estras din jurnalul de cassă. După ședința Inaltpreasânției Sa a învitat întregă comisia — cler, cărturari și țerani — la ospitala-i masă.

Recunoștința.

(Fine).

De câte-ori sufletul omului cu adevărat cult va sta uimit și pëtruns de măreția naturii, de balsamul invictor al aerului limpede, de rēcôrea recreatöre a apei de isvor, de parfumul prospët al codrului înverdit, de căldura razei blânde de sôre, — de atâtea-ori gândul lui se va înălța blând și umilit cu un profund sentiment de recunoștință cătră marele duh creator al întregii măreții, de care ne desfătăm și care ne dă viață, — cătră creatorul lumilor: Dumnezeu! Iată o nouă virtute isvorită din recunoștință: frica lui Dumnezeu, cea mai alésă virtute a sufletului de creștin.

Iubirea de părinți, iubirea față cu educatorii noștri spirituali, iubirea de nēm și de patrie, loialitatea cetățenescă și frica lui Dumnezeu, — iată, iubită tinerime școlară, o serie întregă de virtuți cardinale, de podöbe mândre ale sufletului, cari tôte din același loc isvoresc, adecă din sentimentul de recunoștință.

Iată de ce vă zic, iubitorii elevi, din tötă convingerea sufletului meu:

Pëtrundă-se inimile vöstre fragede, iubiți elevi, de aceste adevăruri, înzestrați-vă sufletele vöstre cu virtutea recunoștinței cătră toți binefăcătorii vöstri, și o mângăiere dulce se va încuibă în inimile vöstre, o mulțămire senină, fericită și dușmană ori-cărui egoism, — ear' de altă parte îmbogăți-se va sufletul vöstru cu o sémă mare de virtuți nobile, cari prin podöba lor vă vor înălța și distinge pe voi totdeauna întré ômeni. . . .

Dar', mă veți întreba, de ce mi-am propus să vorbesc astăzi tocmai despre acésta temă? Au doră lipsa de recunoștință a devenit o bölă așa de generală la noi, în cât să impună o lecuire grabnică?

Nu, iubitorii! . . . Nu ca să vă pun în vedere o virtute ce ni-ar lipsi, am vorbit eu azi despre virtutea recunoștinței. Din contră, Am vorbit despre acésta virtute tocmai din cauza, că în ziua de astăzi se manifestă chiar aci în sinul nostru, într'un act solemn și mare.

An de an absolvéză școlele nôstre o serie de tineri, cari înzestrați cu testimonii de maturitate plăcă în lumea largă să-și agniscescă cualificațiunea superiôră și specială pentru cariera ce și-au ales. Și din mulțimea acésta de elevi absolvenți ai școlilor nôstre, s'a găsit o serie de iubiți elevi ai acestor școle, azi ômeni cu distine poziții sociale: preoți, profesori, ingineri, advocați, cari tocmai azi împlinesc 10 ani de când au absolvat studiile gimnasiale și cari au ținut, ca din acest prilej festiv să alerge din cele 4 unghiuri ale lumii românești și să se adune cu pie recunoștință la sinul drag și cald al acestei școle, a acestei „alma mater”, care i-a crescut și i-a hrănit cu învățăturile sale părintești.

Acest moment înălțator de nobilă recunoștință, de avânt idealistic și de curată iubire, nu putea să fie trecut cu vederea azi din acest loc, nu putea să nu vi-se arete vouă, iubiți școlari, ca un exemplu viu și vrednic de urmat pentru toți.

Serbare de bucurie are azi fericita mamă, cinstita nôstră școlă, când își revede o sémă așa de distinsă din dragii ei fil de odinioră. Și de aceea mă întore acum cătră scumpii noștri fosti elevi de odinioră și în numele almei mater, la care cu inimi recunoscătore au alergat, le zic:

Stimați Domni! Dragii noștri elevi de odinioră! Bine ați venit! Bine ați venit la școlă-mamă, care v'a liberat de sub ocrotirea brațelor sale iubitorre acum 10 ani! . . .

Mersa-ți în lume, luptat-ai luptă bună și azi muncii ca pioniri conștii și neatârnați în ogorul vieții publice a nămului românesc! Și în mijlocul laborioasei vostre activități aminte vi-ai adus de poezia senină a anilor de școală; istoricul glas al strămoșescului: „torna, torna frate“, v'a făcut să mai reveniți odată în acest loc, pentru-ca oprind din sbor pentru o clipă aripa grăbită a vremii, să petreceți în câteva clipe fericite din nou zilele trecute de acum zece ani, — zile — cari atât de adânc și de drag vi-s'au fixat în inimi. Bine ați venit, voi inimi pline de nobilă recunoștință; — prezența voastră aci va fi și va rămâne o vie pilduire pentru inimile fragede ale tinerimei școlare, ear' pentru noi ceilalți un moment de românescă bucurie, căci întrupat-ai prin venirea voastră în chip viu și sensibil acea strămoșescă virtute a nămului nostru, care se exprimă în cuvinte: „Românul ține minte!“, cuvinte înspăimântătoare pentru cei-ce ni-au făcut rău, dar' nesfrîșit de mângâioase pentru cei-ce ni-au făcut vr'un bine. Ați ținut minte, că școlii acesteia aveți să-i mulțămiiți în prima linie pentru aceea ce azi sunteți, ați ținut minte de iubirea cu care ea v'a ocrotit și crescut, ați ținut minte de învțăturile generoase și românești, ce ea vi-a sădit în inimi, ați ținut minte de părinții vostri sufletești, de dascălii vostri de odinioară, și ați venit să sigilați această aducere aminte românescă, isvorită din inimile vostre recunoscătoare, prin actul prezenței vostre solemne aci!

Școala-mamă tresaltă de bucurie la revederea voastră și prin rostul meu vă mulțămeste pentru sentimentele de recunoștință, ce-i arătați! Școala-mamă se înveselește azi când vă vede, căci simte viu, că fiii ei, cari n'au uitat-o, au devenit în viață aceea ce dînsa prin multă muncă și stăruință a voit, ca ei să devină! Școala-mamă cu inima înduioșată vă cuprinde în brațele sale și cu cugetul dureros la apropiata despărțire pofindu-vă totă fericoarea ce vă doriți, vă zice cu mângâioasă speranță în viitoriu:

„Iubiților! La revedere!“

Dați-mi voie să repet aceste cuvinte ale școlii noastre și să le adresez atât către stimatul public întruinut aci, cât și către toți ceilalți elevi ai noștri:

„Iubiților! La revedere!“

„Rătăciți, necunoscând scripturile“.....

— Reflexiuni. —

De Onisifor Ghibu.

„Drapelul“ din Lugoj publică în nr. 71—75 a. c. o conferință cetită de preotul Sinesiu Bistreanu în ședința comitetului protopresbiteral Oravița, intitulată: „Momentul național în serviciul nostru divin“. Această conferință, în care se atinge o chestiune de o capitală importanță în religione creștină și care la primul pas tradă o totală lipsă de orientare și absolută necunoștință în cauza pe lângă care pledează conferențiarul, m'a îndemnat să scriu aceste reflexiuni, pentru-ca nu cumva aceia cari au cetit conferința, în lipsa cunoștinței scripturilor, dând creștement celor susținute în ton academic de conferențiarul nostru, să fie duși în ispită.

Conferențiarul recomandă a se lua dispozițiile necesare pentru tipărirea unui *Octoich-Catavasier* de *Diaconovici-Loga*, pe lângă restricțiunea, ca „să se abandoneze elementele luate din Testamentul vechiu, că d'or' nu ne atingem de dogme, ci de o calamitate înrădăcinată în biserica noastră“, și în locul acestora să introducem în serviciul divin momente naționale, cum ar fi d. e. imnul răposatului I. Lăpădatu: „Dumnezeul nostru!“

Pentru a dovedi necesitatea eliminării elementelor judaice conferențiarul cu o trăsătură de penă restornă (!) aceea ce sute de inși, cu aparat științific complicat, zadarnic au încercat să răstorne: autenticitatea Testamentului vechiu, pe care l' pune mai pe jos de cât Talmudul.

Și pentru ce o face această părintele Bistreanu?

Ni-o spune însuși: Poporul perde zi de zi din credință și moralitate, pe deoparte în urma neglijenței preotului, care mai nici-odată nu e la culmea dihamării sale, pe de altă parte în urma *duhului vremii*, care află criteriul înțelepciunii în imoralitate și în desconsiderarea religiei. În timpul de acum, cu

duhul vremii, ce ne bântue, dsa recomandă, ca „în sf. noastră biserică să se evite repetiția plictisitoare de ceremonial și mai ales cântările preamăritore și fără sens și rațiune — nu a lui Dumnezeu ci a poporului numit ales, adică judeu, cel mai murdar și precupeț popor din lume“. Și la adăcă de ce atâta laudă la adresa acestui popor? Póte-că pentru-că a avut credința într'un singur Dzeu? Óre numai ei să aibă acest merit? — se intrăbă conferențiarul nostru și îndată și dă răspunsul cuvenit: Nu! Căci după cum ne spune istoricul F. Schmidt Chinezii, Inđii, Assirienii, Babilonienii etc. înainte de Christos cu 4—5 mii de ani credeau într'un singur Dzeu (Ponr-Koowong; Swayambu). „De ce să preamărim deci tocmai pe Iudei, căci e lucru constat, că și cei mai izolat om s'elbateră și cuprinde fără nici un ajutor gîndul despre existența unei mari Dumnezeiri. Așa-i, căci esit inalt Părinte a înzestrat sufletul omului cu gemenele credinței într'o dumnezeire“. Dar' ideea despre un *Dumnezeu* e fôrte întunecată și la Iudei, ca și la celelalte popore vechi. Căci ce Dzeu e acela care își alege de proroc al său pe un Moisi, un demagog zelos, care pentru a'și ajunge scopul s'a folosit prea adesea (!) de mijloce condamnabile (!), și earăși, ce Dumnezeu e acela, care se jură lui Iacob, om imoral și păcătos, și lui David, care de-și rege, dar' a fost un om viclean și păcătos și imoral. (!)

N'avem deci motiv — urmază conferențiarul — ca să mai preamărim pe poporul iudaic, ba e chiar păcat național acesta, pe care îl s'evrșim pe socotela bisericii și istoriei noastre naționale.

Testamentul vechiu azi nu mai póte avea nici o valoare — și dacă cei dintăiu creștini, din venerațiune sau din neștiință l'au adoptat, rău lucru au făcut; azi însă, după 20 de vécuri, trebuie să ni-se deschidă și nouă ochii și să l' lăpédăm. Căci zice marele Caspari (aici vrënd conferențiarul să de lovitura de mórte Testamentului vechiu își dă sie-și o gróznică lovitură, căci dovedeste, că nu înțelege această admirabilă comparațiune, spusă într'un mod atât de clar): „Testamentul vechiu se aseménă cu un felinar ce luminează nóptea la ușile închise, — Testamentul nou e sórele, ce alungă nóptea și luminează întréga lume. Testamentul vechiu e bobocol, care conține în sine splendórea flórei, se înțelege, că închisă, Testamentul nou e însași flórea în deplină dezvoltare și care își espune privitorilor întréga splendóre și mirosul delicios“.

Cele cuprinse în Testamentul vechiu nu sunt de proveniență divină, revelațiunea prin proroci n'are rost; decalogul e compus din diferite sentințe morale ale popórelor mai vechi și dat de Moisi Iudeilor, dimpreună cu „Cabala“, care s'a ținut în genuitate și din care s'a compus ulterior Talmudul, considerat mai târziu de Iudei mai însemnat de cât însuși Testamentul vechiu. Și aici earăși dă lovitura de mórte (vorba vine), căci se zice în Testamentul vechiu Chagiga f. 10: „Dacă cineva părăsește învățătura Talmudului și se ocupă cu Biblia, atare om e fôrte *nenorocit*“.

Dar' e și plictisitor — zice autorul — a continua dovedind cum „Ovrii“ (!) abandonază Testamentul vechiu și profesază cele din Talmud (Cum, în știință e plictisitor a aduce doveđi, prin cari ai să lămurești o chestiune?). Dacă chiar și Iudeii au abandonat Testamentul vechiu, ce mai așteptăm noi Românii, cari n'avem nici în clin nici în mănec cu Iudeii?! Preasf. Sinod episcopesc să facă deci pașii necesari pentru lămurirea acestui punct.*) (Va urma).

Notă oficială.

9 protopresbiterate mai sunt în restanță cu așternerea discului pentru fondul de pensuni. Spre a finaliza această chestiune cât mai curénd, se provócă toți restanțierii a se grăbi cu așternerea rapórtelor și a banilor curșii. Parochii, cari nu au satisfăcut ordinelor date în această privință, să fie indicați în raportul protopopesec.

*) Eu ași zice pentru reglementarea preoților nesocotiți.

Serbările de la Baia-mare.

Pentru ținerea adurării generale a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, convocată pe 9 și 10 August n. la Baia-mare, comitetul despărțământului, în conțelegere cu comitetul aranjator, a stabilit următorul program:

In 8 August 1903.

La orele 3 d. a. membrii comitetului „Despărțământului Sătmar-Ugocea“, cu membrii comitetului pentru arangiarea festivităților sociale, pléacă de la hotelul orășenesc la gară, spre întimpinarea comitetului central al „Asociațiunii“, sub conducere directorului despărțământului.

La gară se află junimea română din Baia-mare, Jame, domnióre, mueri și fete din popor, apoi inteligința din jurul Băii-mari, și poporeni aleși de prin satele vecine.

Comitetul se postéză în semicerc pe locul unde va descinde din vagon presidentul comitetului central. Discursul de primire îl rostește dl *Alexiu Pop*. Se predau presidentului buchete de flori din partea domniórelor și din partea unui grup de fete de țărani. Urméză răspunsul presidentului. Directorul prezentează pe membrii comitetului, notabilitățile cari vor fi de față și pe onorațiori.

Comitetul de primire și de încuarterare arangiază convoiul până la hotel, unde descinde presidentul comitetului central, și de unde se încuarteréză óspeții sosiți împreună.

La 8 ore întrunire în restaurantul hotelului orășenesc unde va avé loc séra de cunoștință.

La un moment potrivit, în numele Românilor din Baia-mare și din comitat dl *Alex. Breban* salută pe iubiții óspeți.

Comitetul central se îngrijește, ca vreunul dintré óspeți să răspundă.

Musica cîntă doine naționale, tinerimea prin un ales al ei își spune și ea cuvântul de salutare.

La 12 ore din nópte directorul dă signal pentru ridicarea meselor și óspeții se duc fie-care la cuarterul seu.

In 9 August 1903.

Biroul lucréză în permanență, primește, încuarteréză óspeții, pregătește sala festivă pentru adunarea generală.

La orele 8 dimineța se începe serviciul divin în biserica română gr. catolică.

Conducătorii actuali ai parohiei se îngrijesc de partea religioasă.

Tinerimea academică, teologică și civilă forméză corul.

La sfirșitul sf. liturgii dl *Gavril Lazar de Purcáreți* ține discursul ocașional, arătând însemnătatea zilei.

Precis la 10 ore ne întrunim cu toții în sala festivă a hotelului orășenesc.

Se alege o comisiune de 5 membri, cari să invite pe presidentul la deschiderea adunării generale.

Presidentul își ocupă locul și ține discursul de deschidere.

Îi răspunde directorul despărțământului. Urméză salutările delegațiilor de la reuniunile culturale, și anume:

1. Delegațiunea „Societății pentru fond de teatru român“.

2. Delegațiunea „Reuniunii învățătorilor români din comitatul Sătmar, diecesa Orăzii-mari“.

3. Delegațiunea „Reuniunii învățătorilor români din comitatul Sătmar-Ugocea, diecesa Gherlei“.

4. Delegațiunile societăților române culturale din comitatele vecine.

După răspunsurile Presidiului urméză constituirea secțiunilor „Asociațiunii“ în ordinea cum va fixa comitetul central programul adunării generale.

După ridicarea ședinței prime urméză vizitele oficióse din partea comitetului central și a comitetului despărțământului sub conducerea lui *Const. Lucaciu*, anume:

1. La primariul orașului.
2. La direcțiunea bunurilor erariale.
3. La șeful judecătoriei regești.
4. La oficiul parohial.
5. La șeful poliției.
6. La unii onorațiori (după cum se va afla de bine).

Directorul despărțământului îi invită pe toți la banchetul festiv. Acei dd óspeți cari se vor anunța la vreme la comitetul aranjator, vor fi așezați la masă cu билет pe numele fie-căruia, avénd grijă, ca membrii familiei să fie lângă olaltă.

Domnii cari nu se vor anunța, vor ședé unde vor găsi loc.

Pe timpul banchetului galeria și bina salonului festiv vor fi deschise pentru persoane de distincțiune, cari vor puté fi conduse de membrii comitetului aranjator.

Prețul unui tacâm 5 coróne.

Ordinea toastelor la banchetul festiv e următoarea:

1. Pentru Majestate: Presidentul comitetului central.

2. Pentru president și comitetul central al „Asociațiunii: dl *Avram Breban*.

3. Pentru comitat, oraș și autoritățile cari vor fi de față: dl *Alex. Pop*, jude la tabla regéscă.

4. Pentru toți óspeții în genere: *Constantin Lucaciu*.

5. Pentru poporul român: *Lazar Iernea*.

6. Pentru femeia română: *Dr. Teofil Dragoș*.

7. Pentru reprezentanții presei: *Ioan Pop de Turf*.

8. Pentru vecinii cei buni din Selagiu, Chior și Marmăția, amintind cu nume persoanele prezente mai marcante: *Gavril Barbul*.

9. Pentru tinerime, speranța națiunii: *Dr. G. Tripon*.

10. Pentru comitetul aranjator.

După banchet paușă, excursiune în livadă, etc.

Biroul în permanență, primește și încuarteréză óspeții cari sosesc, îngrijește pregătirea salei pentru concert.

Séra la 8 ore concert în sala festivă a hotelului orășenesc, după următorul program:

1. Corul vocal al tinerimii academice cu piesele: a) „*Veselia*“, cor bărbătesc din opera *Lucreția Borgia*, de Donizetti; b) „*Sai Române*, sai în joc“ de T. Cerni.

2. Pianoforte, de dșóra *Lucreția Murășan*.

3. a) „*Santuzza*“ din opera „*Cavalleria Rusticana*“, de Mascagni; b) „*Vals*“ din opera „*Romeo și Iulia*“, de Gounod, cu acompaniare de pian, de dșóra *Virginia Gall*.

4. „*Rapsodie Roumaine*“, de Lubici, pianoforte de dșóra *Valeria Isacu*.

5. „*Stacatto Polca*“, de Richard Mulder, cîntată cu acompaniare de pian de dșóra *Anuța Oniț*.

6. Cor mixt cu piesele: „*Dobrogeana*“ și „*Rămăș bun codrului*“, de Mendelsohn.

Paușă.

7. Cor bărbătesc, „*Potpouri*“ din *Ședă-tórea*, de Al. Vidu.

8. „*Doină*“ din opera *Mărióra*, de Hermann Kirchner, cu acompaniare de piano de dșóra *Anuța Oniț*.

9. O piesă clasică de Chopin, pianoforte de dșóra *Valeria Isacu*.

10. Romanța: „*Doină*“, de „*“, cîntată de dșóra *Virginia Gall*.

11. Cîntece naționale pe violă, de dnii *Alexandru Rus* și *Basiliu Boșiota*.

12. O arie clasică și alta națională, cîntare solo, de dșóra *Lucreția Murășan*.

13. Declamațiuni sau „*Duett*“ de dșóre. Cor bărbătesc: „*Ciasul rău*“, baladă de *Alesandri*, musica de *Vorobchievici*.

După concert cină comună în restaurantele orașului.

In 10 August 1903.

La 10 ore din zi ședința a doua. Raportul comisiunilor. Disertațiunile. Propunerile. Închiderea ședinței. Răspuns la discursul de închidere al presidentului. După ședință excursiune în corpore la livada „*Séchenyi*“, unde se va lua prânzul comun.

Séra la 8 ore bal.

Prețul de intrare de persoană 2 coróne. Invitări la persoană nu se fac, ci numai pe cale z'aristică prin comitetul aranjator.

Ordinea de joc se va distribui în séra balului prin același comitet.

In 11 August 1903.

Secțiunea pentru aranjarea excursiunilor va face programul seu, care se va notifica stimatilor óspeți în zilele adunării generale.

NOUȚĂȚI

In starea de „ex-lex”, în care se află acum statul nostru, cetățenii nu sunt datori să plătească dările directe (de stat) și diferitele competențe de timbru. Cele comunale trebuiesc însă plătite și în „ex-lex”. După dările directe și competențe oficiile de dare nu sunt în drept să socotescă interese de întârziere când contribuentele le va plăti, — de sine înțeles că numai după aceea nu, cari au devenit scadente după intrarea țării în „ex-lex”. In acest înțeles ministrul de finanțe a dat acum de curând un circulariu tuturor oficiilor de dare.

40 ani la casa de litere. Măne (8/21 Iulie) împlinește 40 ani de neîntreruptă muncă de *culegător-de-litere* dl N. Mohan din Sibiu, angajat la tipografia arch diecesană. Dl Mohan a fost mulți ani și paginătorul zărilor noastre. Dorim deci și din partea zărilor, ca dl Mohan să-și serbeze cu mulțămire acest jubileu.

Alegere de învățatori în Sadu. Cele 3 posturi vacante de învățatori de la școala noastră din Sadu s'au întregit cu învățatori definiți prin alegerea făcută Duminecă la 6/19 Iulie a. c. Fiind dl protopop Ioan Papiu ocupat cu afaceri bisericesti în altă comună din acest tract, cu conducerea actului de alegere din Sadu a fost însărcinat dl protopresbiter asesor consistorial Mateiu Voileanu. Au fost 7 competenți, în care cele 270 voturi date s'au împărțit în următorul mod: Ioan Popica 76, Stefan Drăghiciu 69, Dimitrie Popoviciu 54, Ioan Iancu 43 și Maria Poplăcenel 24 de voturi, dându-se și 4 voturi negative. Alegerea a decurs în bună ordine.

Halte noue pentru birjarii sibieni. Pentru-ca publicul să aibă la îndemână birjele necesare și să nu mai fie necesitat să le caute numai la haltele de până acum (în piața mare și în pața Hermann) poliția a destinat următoarele halte noue: strada pintenului (în fața mănăstirii de călugărițe), colțul străzii Cismădiei și al străzii Honterus, strada Măcelarilor, strada școlii de înotat (Schwimmschulgasse) și pichetul de dragoni (str. Gușteriei).

Post de medic în Mehadia. Sub nr. 3025 și cu termen până la 25 Iulie st. n. e publicat concursul postului de medic în cercul Mehadiei, compus din comunele Plugova, Valeabolvașnița, Globureu, Topleț, Bârza, Mehadia, Iablanița, Peșnic și Peceneșca. Dotație: 2000 corone salariu, 400 cor. pausal de călătorie, și taxele statutare pentru cercetarea bolnavilor. Cererile concursuale sunt a se trimite protopretorului Péczely în Orșova.

Din fôia oficială a comitatului Sibiu (nr. 3 dto 16 Iulie): Vicecomitele comunică primărilor comunale, notarilor comunali și cercușii și celor două magistrate orașenești ordinul dto 14 Iulie a. c. nr. 36830 al ministrului de comerț, în sensul căruia epistolele simple (nu recomandate), cărțile postale și pachetele de scrisori în corespondența dintr-o oficiu parochiale și oficiile politice amintite mai sus în cauze de indigenitate (illetőségi ügyekben), sunt scutite de porto postal. Trebuie însă scris pe plic (euvert): „illetőségi ügyben, közzszolgálatban, portmentes”. — Sub nr. 63182 ministrul de interne comunicând că în statele balcanice variola (vörtszatul) grasséză în mod epidemic, dă populațiunii comitatului îndrumare, ca întru a împiedeca importarea bôlei să urmărescă cu atențiune pe toți cei cari vin din statele balcanice, deosebi pe ômenii lucrători, și să înștiințeze imediat autorităților competente casurile de bôla, pe cari eventual le-ar observa la cei veniți. — Hotărîrea comitatului central asupra reclamațiilor făcute contra listei alegătorilor dietali pe 1904 din cercul Sebeșului, e pusă spre vedere publică de azi (20 Iulie) până în 30 Iulie la oficiul de vicecomite în Sibiu și în biroul magistratului orașeneș din Sebeș. — In Alba-Iulia, Orda-de-jos, Orda-de-sus, Daia-română, Limba, Ciugud (în comitatul Alba-inferiôră) grasséză într-o viteză bôla de unghii și de gură. Asupra acestora, cum și asupra comunelor Păcuița, Chiștalău, Bărbănti, Drimbari, Șeuș și Gârbova, până acum neînfiatate, s'a decretat carantină. Din cauza acesta *têrgul de vite din Alba-Iulia și Vinț e oprit*. — Aceași bôla grasséză într-o viteză în comuna Șola (comitatul Têrnava-mare). — S'a pierdut în 4 Iulie o bivoliță a lui Dionisie Vuiu din Sișăuși. Semne: pâr roșatec, urechia dréptă crestată, inferată cu stampla comunei Sișăuși. — In Almașul-mare (pretura Geôgiului-de-jos) în 16 Iunie a fost găsită o vacă în vêrstă cam de cincini ani, de color alb-gălbănie, pe spate cu vârgi negre; ear' în Șura-mare (com. Sibiu) în 11 Iulie a fost găsit un cal în vêrstă cam de 18 ani, la piciorul drept dindêrêt bălțat, pe spate cu pete de șeuă, ear' la piciorul stâng dindêrêt cu o rană.

Daruri pentru biserică. Credincioșii bisericii rom. gr. or. din Aciliu au avut în ziua sfinților apostoli Petru și Pavel earăși o zi de bucurie, asistând la sfințirea unui frumos prapor, în valoare de 108 corone, afară de spesele de transport. Acest prapor l'au dăruit sfinței biserici, spre lauda și mărirea lui Dumnezeu, locuitorii de aici Nicodim Hader și soția sa Maria născ. Juga. Bunul și vrednicul creștin Nicodim Hader se află dus în America de preste doi ani, după ce prin muncă și păstrare a putut să pună ceva și la o parte, „bani albi pentru zile negre”, luminat de învățăturile creștinești ale sfinței noastre biserici s'a decis să aducă jertfă de mulțămire lui Dumnezeu, pentru-ca l'a învrednicit să pôlă înfrunta greutățile străinătății, dăruindu-l cu putere și sănătate întru împlinirea oboșitiei munci la care s'a supus în pământ străin, pentru de a pută ajunge la o stare mai fericită. Bunul Dumnezeu s'e împlinirească cu îmbelșugare nobila faptă și să l'invrednicescă a se reînțorțe sănătos în mijlocul familiei sale, care cu dor îl așteptă, putându-se apoi împreună bucura de nobila faptă sêvêrșită întru mărirea lui Dumnezeu. i.

In atențiunea pomicultorilor. Conform rapôrțelor soșite la comisariul ministerial de pomicultură („országos gyümölcsészeti miniszterbiztos), recolta de mere promise a fi foarte slabă, atât în cele mai multe țeri europene, cât și în o însemnată parte a Americii. Din cauza acesta unele firme comerciale din străinătate s'au adresat deja de pe acum comisariului ministerial, ca să le comunice adresa pomicultorilor de la cari ar pută să cumpere mere în cantități mai mari. Numitul comisariu recercă deci singurătatea societății și tovarășii economice, cum și pe toți cei cari se ocupă cu pomicultura în cadre mari, ca să-i înștiințeze (la ministrul de agricultură în Budapesta): cam câtă recoltă de mere cred că vor avé la tómnă, și din ce soiuri? Pe baza acestor înștiințări comisariul va compune un prospect, pe care l'va trimite apoi firmelor comerciale din străinătate.

Petrecere în Lăpușul-unguresc. Tinerimea română din Lăpușul-unguresc și jur învitată la petrecerea de vară ce o va aranja în 2 August st. n. în sala hotelului „Bitter” din loc. Prețul de intrare de persoană 2 cor., pentru familie 4 cor. Inceputul la 7¹/₂ ore sêra. Venitul curat este destinat pentru scopuri bisericesti-școlare. Suprasolvirile se primesc cu mulțămire, cuitându-se publice.

Pestă ucigașă. Soția lui Hetes János din Nagyszombat (în Ungaria) Duminecă trecută având să facă cumpăraturile de lipsă pentru bucătărie, și-a lăsat acasă băiețelul de opt luni în grija servitorei, care tocmai în ziua aceea avea să plece a casă, după-ce la Hetes i-se abzisese serviciul. Rămășă singură cu băiețelul, criminala fetișôră l'a sugrumat și l'a culcat apoi în lègên, ca să credă săpână-sa că băiețelul dorme. După sosirea stăpânei, servitorea a plecat, spunându-i că băiatul dorme. Abia într'un târziu, îngrijată de prea îndelungatul somn al băiatului, s'a apropiat de lègên, când a văzut apoi, că mititelul e mort. Medicul a constatat apoi la grumazul copilului semnele sugrumării. Ucigașă a fost prinsă și arestată.

Un om mai rău de cât o fiară selbătecă. Cu datul de 16 Iulie preutul din Fornădia ne scrie despre crișmariul Tôder Irimie din Cănel (ambe comunele acestea sunt în comitatul Hunedôrei, în partea spre drépta a Murășului) lucruri așa de oribile, în cât n'am fi în stare să le credem, dacă n'am avé garanță în scriitor, că ele s'au întâmplat adeva. Acel Tôder Irimie adevă, un om care pentru furturi a petrecut mai mult prin temnițe, de cât în libertate, Vinezi nôteca (în 10 Iulie) și-a legat soția cu lanțuri, strînse pe mâni și picioare și îndoite apoi preste trupul gol, și a bătut-o cu muchia sêcurii până i-a vîlcețit întreg trupul. După aceea, cu vêrful unui cuțit i-a cingărit tóta pielea, ear' în ranele deschise a turnat rêsînă aprinsă. Tóte aceste grozăvenii bestialul om le-a sêvêrșit în pivniță, unde duse pe nenorocita, ca să nu-i audă vecinii țipetele. Astfel torturată, a lăsat-o închisă în pivniță, ear' el s'a dus să chiepe pe tatăl seu, ca să fie de față și să vadă cum va omori pe nenorocita femeie. Până când el a fost dus însă, copilașul cel mai mărișor al lor eșind din casă pe ferestă, a destăcut lanțul de pe picioarele și trupul mamei sale, care cu mâinile strînse în cătuși s'a tirăit până în pădure, unde a stat ascunsă până Sâmbătă nôteca, pe timp de ploie. Sâmbătă nôteca s'a tras până la judele comunal, unde ferele de pe mâni i-au fost tăiate cu pila și i-s'au dat haine să se îmbrace. Duminecă dimineța a eșit la fața locului o comisie de la tribunalul din Deva, care a dat apoi pe Tôder Irimie în grija gendarmilor. E de observat — închee corespondentul nostru, — că nefericita soție e femeie cinstită și nu s'a auzit nimic rău despre ea; bărbatul ei a bătut-o Vinezi, în mod așa de oribil, fiind-că n'a voit să incendieze casele unor locuitori, cum cerea el.

Despre „Voința Poporului Român” în numărul de Joi luaserăm și noi notiță, exprimându-ne părerea, dedusă din faptul că fôia se dă gratis, că ar apăre pe cheltuêla guvernului. Aceași părere exprimându-si-o și ziarul magiar „Budapesti Hirlap”, dl Dr. Alexici declară în „Poporul”, că „guvernul n'are cu ea nici în clin nici în mănecă”, ci fôia apare pe cheltuelile proprii ale dlui Alexici „cu unicul scop: de a combate învățăturile rêtăcite socialiste, ce mereu se lățesc în poporul român”.

Concert și teatru în Colun. Inteliğința română din Colun învitată la *serata literară-teatrală* ce o va ține în 26 Iulie st. n. în școala confesională din Colun, în favorul bibliotecii populare din numita comună. Inceputul la 7¹/₂ ore sêra. Prețul de intrare: de persoană: loc I. 1 cor. 20 fil; loc II. 80 fil; loc III. 50 fil. de familie până la 3 membrii 3 cor. Suprasolviri și oferte în cărți pentru bibl. se primesc cu mulțămire și se vor cuita publice. De mâncări și beuturi se îngrijește comitetul. (Cei cari vin cu trenul sunt așteptați la gările Porumbac și Cârța). Programul conține: „Pétra din casă” (comedie de V. Alexandri) câteva cântări corale, declamațiuni, cuvânt de deschidere și „Despre social-democrație” (diseratație de cler. abs. N. Ticaci).

Cărți și reviste.

„Convorbiri literare”, nr. 7, pe luna Iulie 1903, a apărat la București cu următorul cuprins: A.: Lordul cel mititel (roman de F. Burnett, trad. din englezește). Sextil Pușcariu: Studii și notițe filologice, V. Al. Lăpăduț: Vlad-Vodă Calogêru (monografie istorică). N. Iorga: Manifestări noue ale unei școle vechi, II. E. Hodoș: Colosus la rêsărit (cântec cătănesc); Doine. Anghel Demetrescu: Domnia lui Cuza-Vodă, de A. D. Xenopol (dare de sêmă). D. Paphagi: Etimologia cuvântului „crăciun”. Bibliografie.

Anuarul XXXIX al gimnasilui gr. or. român din Brașov, al școlii reale și al școlilor centrale pe anul școlar 1902/1903, publicat de directorul Virgil Onițiu. Carte voluminoasă, în format 8° mare, cuprinzând pe 272 pagini: discursuri ocașionale rostite de directorul școlilor la diferite sêrbări școlare ale școlilor amintite și la înmormântarea profesorului I. Popea (4 discursuri); Notiuni generale din istoria literaturii romane, de prof. Nicolae Sulică (fragmente din un tractat despre istoria literaturii romane); Pro memoria: necrologul, portretul, biografia prof. Ioan Popea și voci de presă asupra morții și meritelor lui, și necrologul, portretul și biografia profesorului Nicolae Puican (scrisă de profes. A. Ciorteș) și articolul publicat în „Tel. Român” din prilejul înmormântării lui Puican, apoi datele școlare: despre personalul didactic (la gimnasiu, șc. reală și șc. centrale) materialul de învățământ propus în anul școl. espirat, despre „masa studenților” și alte instituțiuni de binefacere, despre mijlocele de învățământ, despre fondurile înființate și administrate de corpul profesoral, despre societatea de lectură „Ioan Popasu” a școlărilor, despre școlarii stipendisti (bursieri), etc. Din datele acestea înregistrăm, că în anul școlar espirat au fost înscriși: la școlile primare 353 elevi (într-o cari 2 gr. cat., 1 „de altă confesiune”, ear' ceilalți gr. or. toți) și 312 eleve (gr. or. 311), la școala reală 95, din cari până la sfîrșitul anului au rêmăș 80 (68 gr. or., 6 gr. cat., 6 evrei), la gimnasiu 303, din cari până la sfîrșitul anului au rêmăș 290 (gr. or. 272, gr. cat. 14, lut. 2, evrei 2). In privința sporiului: au fost clasificați cu notă generală foarte bine 50, cu bine 59, cu suficient 92, cu nesuficient din 1 obiect 33, din 2 obiecte 24, din mai mult de 2 obiecte 32 (la gimnasiu), ear' la reale: cu foarte bine 15, cu bine 17, cu suficient 22, cu nesuficient din 1 obiect 11, din 2 obiecte 3, din mai mult de 2 obiecte 12. La examenul de maturitate, ținut în Maiu-Iunie 1903, au fost admiși 25 elevi, dintr-o cari au obținut notă generală: foarte bine 2, bine 8, suficient (simplu matur) 13, avisați la examen de emendare (din Fizică) au fost 2.

Anuarul școlii comerciale superiôre gr. or. române din Brașov pe anul școlar 1902—1903, publicat de directorul Arseniu Vlaicu. Conține: „Interese simple și compuse”, tractat de prof. M. Navrea, ordin ministerial (nr. 3640 ex 1903) în chestia re-

gulării examenelor private la școala comercială superiôră, și datele școlare obicinuite. Din acestea rezultă, că în anul școlar 1902/1903 au fost înscriși (în cele trei clase ale școlii) 96 elevi, dintr-o cari gr. or. au fost 78, gr. cat. 14, rom. cat. 1, lut. 3. In cursul anului au părăsit școala 5, ear' în préjma examenelor au repășit 4, rêmânând la examene 87. Dintr-o acestia au fost clasificați cu notă generală; foarte bine 18, bine 16, suficient 31, nesuficient din 1 obiect 8, din 2 obiecte 10, din mai multe obiecte 4. Examen de matură au făcut (în Iunie) 35 elevi, obținând notă generală: foarte bine 3, bine 10, suficient 12, avisați la examen de emendare (la 3 luni, resp. 1 an) 10.

Anuarul al XL-lea al gimnasilui din Năsêd pe anul școlar 1902—903, publicat de directorul substituit Ión Gheție. Conține: „Istoria școlilor năsêdene”, de V. Șotropa (continuare din Anuarul XXXIX din 1901—902); discursul festiv rostit de profesorul I. Pécuaru la 4 Octobrie 1902 cu ocașunea sêrbării aniversale a gimnasilui, și datele școlare obicinuite. Din acestea înregistrăm, că numărul elevilor înscriși a fost 316, dintr-o cari până la sfîrșitul anului au rêmăș 310. Dintr-o acestia gr. cat. au fost 215, gr. or. 84, rom. cat. 6, luterani 1, calvini 1, evrei 3. Au fost clasificați cu calcul general: eminent 13, bun 43, suficient 165, nesuficient din 1 obiect 61, din 2 obiecte 12, din mai multe obiecte 16. Examen de maturitate au făcut 42, dintr-o cari au fost clasificați cu nota generală: bine 10, suficient 28, avisați la examen de emendare: 6 la trei luni, 2 la un an.

Din public.*

Mulțămire publică.

In numele bisericii gr.-or. din Alba-Iulia oraș, subsemnatul mă simt plăcut îndemnat de a exprima și pe calea acesta cea mai profundă mulțămire.

1. Stimatului domn Mihail Cirlea, notariu public în Abrud, care, ca la tóte lucrările bune și frumoșe, ce s'au făcut pentru biserică din orașul seu natal, după măsura binecuvântată a marinității sale, a binevoit și de astădată a dăruí suma de 100 cor. ca ajutoriu la grilașul ridicat la curtea bisericeii.

2. On. direcțiunii a institutului de credit și economii din loc „Iulia”, care din profitul anului 1902 a votat și solvit 70 cor. drept ajutoriu pe sêma școlii gr.-or. Recunoștința perpetuă a tuturor fiilor bisericeii noastre, fie rêsplăta pentru marinitoșii dăruitori, de al căror nobil ajutoriu sperăm a nu fi lipsiți nici în viitoriu; și mai ales că e vorba de bunăstarea și înflorirea instituțiilor celor mai scumpe ale nêmului nostru, într'un loc unde tóte împrejurările reclamă acesta.

Alba-Iulia, Iulie 1903.

Ioan Teculescu,
protopresbiter.

Mulțămire publică.

Cu ocașunea petrecerii ținute în favorul școlii din Mesentea în 5 Iulie a. c. au binevoit a suprasolvi următorii st. domni:

Moise Meteș, notariu, Cricău, 6 cor.; Aurel Pop Pecurar, pract. not., Benic, 5 cor.; Reinhold Olivér, dir. financiar, Aiud, 4 cor.; Nic. Crișan, not. pens., Geomal, 3 cor.; Enea Barbu, Cricău, Petru Pașcu, Benic, Victor Oțoiu, preot, Mesentea, Ioan Magda, cand. not., Benic, câte 2 cor.; Alexandru Patachi, inv., Mihalțiu, Ioan Aron, not., Ponor, Vasile Avram, subnot., Intregalde, Victor Ciara, inv., Geôgiul-de-sus, Aron Betecui, not., Benic, Aureliu Hulea, preot, Galda-inf., Ioan Pop, not., Oiejdea, Valer Daian, not., Mihalțiu, Ioan Deac, preot, Roșia, Ioan Neagoș, teolog, Cristea, primariu, Benic, Teodor Radu, preot Mișereac, Basil Pop, primariu, Poiana-Aiudului, Iosif Nicôră, pract. not., Lopadia-rom., Amos Frâncu, preot, Benic, Emil Maxin, not., Cârna, Ioan Medrea, primariu, Ighiu și Alexandru P. Pecurar, Túr, câte 1 cor.; Ioan Șoitu, Abrud, 40 fil.; Nicolae Berghian, teolog abs., 20 fil.; Stefan Pop, teolog, 20 fil.; cari și pe acesta cale primesc cele mai călduroșe mulțămire.

Mesentea, la 12 Iulie 1903.

Ioan Magda
cassariu.

* Pentru cele cuprinse în rubrica acesta Redacția nu primește răspunderea.

[142] 1—3

Publicațiune

Pentru liferarea de:

1. Pâne de grâu curat.
2. Franzete (jimle) făcute din făină de grâu curat cu lapte.
3. Făină de grâu curat nr. 2 și 3.
4. Carne de vită.
5. Carne de vițel.
6. Carne de oie.
7. Carne de porc, și
8. Unsore de porc, toate de prima calitate, pentru alimentarea alor 220—250 elevi de la seminarul archidiececan teol.-pedag. gr. or. român „Andreian” din Sibiu, în anul școlar 1903/4.

Doritorii de a reflecta la careva din aceste pozițiuni, să și înainteze ofertele în scris, provădute cu timbru de 1 coronă, prezentându-le în persoană la subscrisul, până la 12 August st. n. inclusive, unde vor afla mai deaprobe și condițiunile speciale pentru încheierea contractelor, precum și eventuale alte informațiuni. Ofertele netimbrate, precum și cele intrate după termen nu se vor lua în considerare.

Tot în acest termen se pot înainta oferte în scris și pentru resturile de mâncare nefolosibile rămase de la mese și culină.

Sibiu, 7/20 Iulie 1903.

N. Vătășan
profesor, econom sem.

Nr. 32 pp.

[145] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățătorii de la școala rom. gr. or. din parohia Murș-Săniacob, tractul protopresbiteral Turda, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele: 600 cor. salariu, și anume: 200 cor. din repartiție, 150 cor. din folosirea alor 5 jug. pământ de clasa primă, 20 cor. din venitele cantonale și 230 cor. din ajutoriul ce se speră de la stat; cuartir în edificiul școlii și grădina.

Invățătorii va prevedea și cantonatul. Reflectanții să și așternă petițiunile instruite în regulă la oficiul protopresbiteral concernent și să se prezenteze în comună spre a și arăta dăstăritatea în cântări și tipic.

Murș-Săniacob, din ședința comitetului parochial, ținută la 29 Iunie 1903.

Vasile Orășan
paroch, presid.

Ioan Gitz
notariu.

Nr. 656 pp.

Vidi!

Jovian Murșan
protopresbiter.

Nr. 506 1903.

[123] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de paroch în parohia de clasa a II-a Balan-Suseni, tractul Ungurașului, prin acesta se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele fasonate la cōla B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat. Venitele din parohie de jumătate îi compet preotesei vându-se până inclusiv 19 Februarie 1904. Informațiuni se pot câștiga de la comitetul parochial eventual oficiul protopresbiteral.

Concurenții la acest post au a și așterne petițiunile instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopresbiteral în termenul deschis și a se prezenta înaintea alegătorilor în vre-o Duminecă sau sârbătoare pentru a cânta respective a celebra și cuvânta.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. Unguraș în conțelegere cu comitetul parochial respectiv. Fizeș-Sânpetru, 20 Iunie 1903.

Pavel Roșca
protopresbiter.

Nr. 62/1903

[124] 3—3

Concurs

Prin acesta se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român” pentru ocuparea posturilor de învățători în următoarele parochii din tractul Hațegului:

1. Livezeni, cu salariu anual de 600 cor., cuartir constător din două chilii și bucătărie în pomposul edificiu școlar, și prospect încă de un venit până la 150 cor. prin ocupațiune în orele libere, compatibilă cu oficiul său.
2. Petrila-Brad.
3. Petrila-Gârgani.
4. Federi-Fizești.
5. Valea-Sângeorgiu.
6. Luncani.
7. Sântă-Maria-de-pétra.
8. Grid.

Salariul pentru fie-care este 600 cor. și cuartir.

Concurenții să știe cântările bisericesti și să și trimită subsemnatului oficiu protopresbiteral cererile, instruite conform normelor în vigoare, având fie-care a se prezenta în respectiva parohie, spre a și cunoste poporul, căci numai așa poate avé prospect de a fi ales.

Hațeg, în 19 Iunie 1903.

În conțelegere cu comitetele parochiale — Oficiul protopresb. al Hațegului.

Titu V. Gheaja
protopresbiter.

Nr. 756 1903.

[119] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul Agnita, prin acesta se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Nocrichiu (Ujegyház), un post, cu salariu de 600 cor., cuartir și grădina.

2. Alțina, două posturi, fie care cu salariu de 600 cor., cuartir și în locul grădinei lemnele necesare de foc.

3. Marpod, un post, cu salariu de 600 cor., cuartir și grădina în natură.

4. Sasăuș, un post, cu salariu de 600 corone, cuartir și grădina.

5. Bruin, un post, cu salariu de 600 corone, cuartir și grădina în natură.

6. Verd, un post, cu salariu de 600 cor., cuartir și în locul grădinei lemnele de foc.

Reflectanții la aceste posturi sunt datorii a conduce cântările liturgice cu elevii, cum și a ține strană la utrenie în toate Duminecele și sârbătorile, din care motiv sunt datorii a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a și arăta dăstăritatea în cântări și tipic, ear' concursele instruite conform prescrierii au a se înainta în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral.

În fine se observă că la toate posturile acestea afară de Verd o parte a salariului este ajutoriu de la stat, pe care însă numai indiviți cu deplină calificațiune îl vor pute obține.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Agnita în conțelegere cu comitetele parochiale.

Nocrichiu (Ujegyház), în 19 Iunie 1903.

Nicolau Moldovan
protopresbiter.

Nr. 314 1903.

[121] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoresți în comunele mai jos numite, din protopresbiteratul Deva, prin acesta se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Certesul-de-sus, cu salariu de 600 cor., și anume 480 cor. din repartiție, 120 cor. ajutor de la stat, cuartir și lemne. Dacă învățătorii va înființa și conduce cor cu tinerimea va primi preste salariu o remunerație de 100 cor. și cuartir.

2. Chergheș, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne.

3. Chișcadaga cu filia Burnene, școlă centrală în Chișcadaga, cu salariu de 440 cor. din repartiție plus 360 cor. ajutor de la stat (ord. minist. dto 10 Faur 1899 nr. 82184/98), cuartir și lemne.

4. Leșnic cu filia Dumbrăvița, școlă cu învățătorii ambulant, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc 20 m.

5. Noșag, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne.

6. Sécărămb, cu salariu de 600 cor. plătit în rate lunare anticipative din cassa bisericeii, 120 cor. pentru instruirea și conducerea corului — remunerațiunea de 120 cor. se va da numai dacă va fi apt și dacă va cânta cu corul regulat —, cuartir liber în edificiul școlii și lemne.

Reflectanții la aceste posturi au să și țină strană în Dumineci și sârbători cu elevii.

Cererile instruite conform normelor în vigoare au să fie înaintate subsemnatului oficiu în termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Deva, în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Deva, 17/30 Iunie 1903.

George Romanul
protopresbiter.

Pentru domnii preoți!

De la Librăria archidiececană se pōte procura

CONDICĂ

bine compactată în piele și cu părăși tari,

în care (conform circulariului consistorial numărul 2142 din 3 Martie 1903) sunt a se induce „momentele mai însemnate ce obvin în comună în decursul anului și cari merită a fi însemnate pentru posteritate.”

Conține 200 foi.

Prețul 660 cor., + porto postal 80 fil.

Nr. 624

[136] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători de la școalele mai jos însemnate din protopresbiteratul Lupșa, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Bedelen, salariu 600 cor.: 500 cor. din repartiție pe popor și 100 cor. ajutor de la Preaven. Consistoriu archidiececan; cuartir și lemne de foc.

2. Brăzești, salariu 600 cor.: 300 cor. ajutoriu de stat și 300 cor. din repartiție pe popor; cuartir și lemne de foc.

3. Mogoș-Valea-Barnei, salariu 600 cor., și anume: 360 cor. din repartiție pe popor și 240 cor. ajutoriu de la stat. Locuință liberă în edificiul școlii, lemnele de foc și folosința grădinei de lângă școlă.

4. Muncel, salariu 600 cor., din cari 120 cor. ajutoriu votat de stat, 80 cor. din cassa bisericeii și 400 cor. din repartiție de la popor; cuartir liber și lemnele de foc.

5. Ocoliușul-mic, salariu 600 cor.: 300 cor. din repartiție pe popor și 300 cor. ajutoriu de stat; cuartir și lemnele de lipsă.

6. Valea-Lupșei, salariu 600 corone, solvit în următoriu mod: 300 cor. de la popor și 300 cor. ajutoriu încuviințat deja de ministru; cuartir liber în edificiul școlii și lemnele necesare pentru încălțit.

În privința cuincuențelor servește de cinosură normativul votat de sinodul archidiececan.

Cererile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, sunt a se așterne subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, cu atât mai virtos, că cele după termen nu se consideră.

Petenții se vor prezenta — nainte de alegere — în comunele pentru care au concurat, spre a face cunoștință cu poporul. De la ei se cere a cânta la strană și a esecuta cu elevii în cor răspunsurile de la s. Liturgie.

Ofenbaia, 26 Iunie 1903.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Lupșa, în conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Vasile Gan
protopresbiter.

Nr. 542/1903.

[144] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroch în parohia Tamașa, protopresbiteratul Unguraș, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în tabela B. pentru întregirea de la stat, despre cari concurenții și pot lua informațiuni de la oficiul protopresbiteral.

Concurenții au să și așternă cererile instruite conform normelor din vigoare, până la termenul prefript, subsemnatului oficiu protopresbiteral, având până la expirarea concursului a se prezenta poporului în biserică în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a cânta, respective a celebra și a cuvânta.

În conțelegere cu comitetul parochial. Oficiul protopresbiteral gr. or. rom. Unguraș. Fizeș-Sânpetru, 1 Iulie, 1903.

Pavel Roșca
protopresbiter.

Nr. 509 1903

[126] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători de la școalele confessionale gr. or. române din mai jos însemnatele comune în protopresbiteratul gr. or. Avrigh, se scrie prin acesta concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Arpașul-superior, postul de învățătoriu, cu salariu anual de 600 cor., cuartir și lemnele necesare pentru foc.

2. Drăguș, postul de al doilea învățătoriu, cu salariu anual de 600 cor., cuartir și lemnele necesare pentru foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi să și subțernă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiteral gr. or. Avrigh în Avrigh (posta Avrigh, Felek, Szeben-vármege) până la termenul susindicat.

Avrigh, 22 Iunie 1903.

Oficiul protopresbiteral gr. or. Avrigh.

Ioan Căndea
protopresb.

Onorat Cler român!

Am onore a aduce la cunoștința Multonoratului Cler român, că la recercarea mai multor preoți, cari doresc din inimă spriginirea meseriașilor români, mi-am provădut, subscrisul, depositul meu cu tot felul de

Pălării preoțești

pe cari, la comandă, le trimit ori-și-unde pe lângă prețurile cele mai convenabile. În deosebi recomand modelul nou de pălării de mătasă (părōse) făcut de mine după binevoitōrele indigitări date mie de domnul Dr. Miron E. Cristea, care model prinde bine ori-ce față. Cu permisiunea domniei sale l'am și numit

„Model Dr. Cristea”

Este frumos, elegant și de sigur va satisface gustului fie-cărui preot. Prețul 9 cor.

Mai am pălării preoțești linse. Calitate fină 7 cor. Comandând cineva 3 bucăți de odată le trimit franco și fără a scoți cutia.

În speranță că On. Cler român va da spriginul cuvenit unicului pălărier român, semnez

Cu distinsă stimă

A. Meșotă, pălărier

Brașov (Brassó) strada orfanilor nr. 3

Cruce sau stea duplă electro-magnetică

Patent

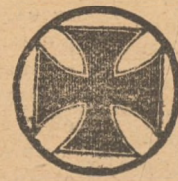
nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și invioreză

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bōle

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fuituri de ureche, bătaie de inimă, sgârçiri de inimă, asma, auzul greu, sgârçiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mână și picior, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bōle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari prafuesc cu multă mire invențiunea mea și ori-cine pōte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimitie banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deōre-ce „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficiu oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandăm în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.—

Prețul aparatului mic e cor. 4.—

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi

folosibil la copii și femei de constituție fōrte slabă.

[2] 25 de 15 ani.

Espeditie din centru și locul de vëndare pentru țēră și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V

colțul strada Kálmán.